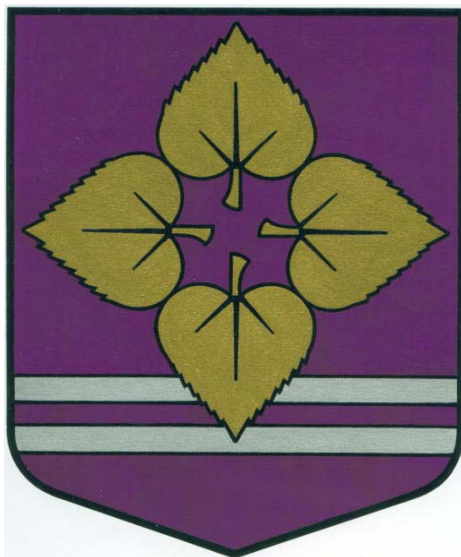

Laidu pagasta padome
Kuldīgas attīstības aģentūra

Laidu pagasta
teritorijas plānojums

PASKAIDROJUMA RAKSTS

2008

SATURS

1. IEVADS	4
2. LAIDU PAGASTA TERITORIJAS RAKSTUROJUMS UN ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI	6
2.1. Pamatinformācija par Laidu pagastu	6
2.2. Teritorijas vēsturiskā attīstība un plānošanas situācija	6
2.2.1. Teritorijas vēsturiskā attīstība	6
2.2.2. Plānošanas situācija	7
2.3. Teritorijas dabas apstākļu raksturojums	7
2.4. Dabas resursi un to izmantošana	9
2.4.1. Derīgie izrakteņi	9
2.4.2. Lauksaimniecības zemju resursi	9
2.4.3. Meža resursi	10
2.5. Dabas un kultūras mantojums	10
2.5.1. Dabas mantojums	10
2.5.2. Kultūras mantojums	11
2.6. Iedzīvotāji un apdzīvojuma struktūra	13
2.6.1. Iedzīvotāji	13
2.6.2. Apdzīvojuma struktūra	14
2.6.3. Mājoklis	15
2.7. Sociālā infrastruktūra	15
2.8. Tehniskā infrastruktūra	17
2.8.1. Satiksmes infrastruktūra	17
2.8.2. Inženierinfrastruktūra	19
2.9. Vides infrastruktūra un riska objekti	21
2.9.1. Vide un ūdenssaimniecība	21
2.9.2. Potenciāli piesārņotās vietas	23
3. TERITORIJAS PAŠREIZĒJĀS IZMANTOŠANAS PĀRSKATS	25
4. LAIDU PAGASTA TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS PRIORITĀRIE VIRZIENI UN MĒRĶI	28
4.1. Laidu pagasta attīstības pamatprincipi	28
4.2. Laidu pagasta attīstības mērķi	28
5. TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI	30
5.1. Plānojuma pamatnostādnes	30
5.2. Perspektīvā teritorijas izmantošana	30
5.2.1. Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas	30
5.2.2. Mežsaimniecībā izmantojamā teritorija	31
5.2.3. Ūdenssaimniecībā izmantojamās teritorijas	31
5.2.4. Ģimeņu māju dzīvojamās apbūves teritorija	32
5.2.5. Daudzdzīvokļu māju dzīvojamās apbūves teritorija	32
5.2.6. Sabiedrisko un darījumu iestāžu apbūves teritorijas	32
5.2.7. Jauktas darījumu iestāžu un dzīvojamās apbūves teritorija	32
5.2.8. Ražošanas objektu un tehniskās apbūves teritorijas	33
5.2.9. Satiksmes infrastruktūras teritorijas	33
5.2.10. Inženiertehniskās apgādes teritorijas, tīkli un objekti	33
5.2.11. Kapsētu teritorija	33

6. VADLĪNIJAS TURPMĀKAJAI PLĀNOŠANAI.....34

1. IEVADS

- (1) Laidu pagasta teritorijas plānojuma grozījumi koriģē un papildina pagasta teritorijas plānojumu (apstiprināts 2002. gadā). Teritorijas plānojums ir Laidu pagasta attīstības plāna sastāvdaļa, kas nosaka teritorijas esošo un plānoto zemes izmantošanu un šīs teritorijas izmantošanas aprobežojumus.
- (2) Laidu pagasta teritorijas plānojuma grozījumi izstrādāti saskaņā ar LR likumu "Teritorijas plānošanas likums" (22.05.2002), un LR Ministru kabineta 19.10.2004. noteikumu Nr. 883 "Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi" prasībām.
- (3) Laidu pagasta teritorijas plānojuma grozījumi izstrādāti pamatojoties uz:
  - a. Laidu pagasta padomes lēmumu par teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes uzsākšanu un darba uzdevumu;
  - b. Institūciju sniegtajiem nosacījumiem un informāciju teritorijas plānojuma grozījumu izstrādei.
- (4) Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādē ievēroti valsts, Kurzemes plānošanas reģiona un Kuldīgas rajona reģionālās attīstības plānošanas dokumenti. Plānojumā ievērotas Kurzemes reģiona teritorijas plānojuma projekta nostādnes.
- (5) Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādē ievēroti pagasta padomes deputātu un darbinieku ieteikumi, kā arī sabiedriskās apspriešanas procesā saņemtie fizisko un juridisko personu priekšlikumi.
- (6) Pagasta teritorijas plānojuma grozījumu sagatavošanai kā pamatkarte izmantota Latvijas ģeodēziskajā koordinātu sistēmā LKS 92 TM izstrādātā VZD vienkāršotā topogrāfiskā karte ar mēroga noteiktību 1:10000;
  - a. Laidu pagasta teritorijas plānojuma grozījumi izstrādāti, analizējot Valsts zemes dienesta kadastra datus: kadastra datu bāzi un kartogrāfisko attēlu mērogā M 1:10000;
  - b. Plānojuma grozījumu izstrādāšanai un kartogrāfiskā materiāla sagatavošanai izmantotas Valsts zemes dienesta sagatavotās ortofotokartes mērogā M 1:10000;
  - c. Plānojuma grozījumu kartoshēmu sagatavošanai un pagasta novietojuma atspoguļošanai apkārtējās teritorijas kontekstā izmantota VZD satelītkarte mērogā M 1:50000.
- (7) Laidu pagasta teritorijas plānojumam (ar grozījumiem) ir šādas sastāvdaļas:
  - a. paskaidrojuma raksts;
  - b. grafiskā daļa;
  - c. teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi;

- d. pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi.
- (8) Paskaidrojuma raksts sastāv no ievada un 5 pamatdaļām, kurās aprakstīta pašreizējā situācija, noteikti pagasta attīstības priekšnoteikumi, attīstības mērķi, kā arī pamatoti teritorijas plānojuma risinājumi un sniegti turpmākā plānošanas uzdevumi.
- (9) Grafiskajā daļā ietilpst šādas kartes:
- a. Laidu pagasta vienkāršotā topogrāfiskā karte, kas izmantota teritorijas plānojuma sagatavošanai;
  - b. Laidu pagasta teritorijas pašreizējā izmantošana;
  - c. Laidu pagasta teritorijas plānotā un atļautā izmantošana;
  - d. Laidu ciema teritorijas plānotā un atļautā izmantošana;
  - e. Sermītes ciema teritorijas plānotā un atļautā izmantošana;
  - f. Valtaiķu ciema teritorijas plānotā un atļautā izmantošana;
  - g. Vangas ciema teritorijas plānotā un atļautā izmantošana;
- (10) Pārskatā par teritorijas plānojuma izstrādi ietilpst
- a. Laidu pagasta padomes lēmumi par teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu un plānojuma projekta nodošanu sabiedriskajai apspriešanai;
  - b. Fizisko un juridisko personu priekšlikumi teritorijas plānojuma izstrādei
  - c. institūciju sniegtie nosacījumi un informācija;
  - d. informācija, kas izmantota teritorijas plānojuma izstrādei.
- (11) Laidu pagasta teritorijas plānojuma saistošo daļu veido plānojuma grafiskā daļa kopā ar teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem.
- (12) Laidu pagasta plānojuma vadītājs ir Laidu pagasta padomes priekšsēdētājs Artis Roberts.
- (13) Laidu pagasta teritorijas plānojumu izstrādāja “Kuldīgas attīstības aģentūras” (KAA) speciālisti sadarbībā ar Laidu pagasta darba grupu:
- a. Inga Bērziņa, KAA vadītāja;
  - b. Plānotāji: Līga Raituma (grafiskā daļa), Kaspars Rasa (teksta daļa).

2. LAIDU PAGASTA TERITORIJAS RAKSTUROJUMS UN ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI

2.1. Pamatinformācija par Laidu pagastu

- (1) Laidu pagasts ir viena no 19 Kuldīgas rajona administratīvajām vienībām un viens no 17 pagastiem. Laidu pagasts aizņem 115 km² lielu platību, 2006. gada sākumā tajā bija 1298 iedzīvotāji¹.
- (2) Laidu pagasts atrodas Kuldīgas rajona dienvidrietumu daļā, tas robežojas ar Kuldīgas rajona Snēpeles, Raņķu, Rudbāržu un Turlavas pagastiem, kā arī ar Liepājas rajona Kazdangas pagastu.
- (3) Laidu pagastā ir četras lielākās apdzīvotās vietas – Laidi, Sermīte, Valtaiķi un Vanga.

2.2. Teritorijas vēsturiskā attīstība un plānošanas situācija

2.2.1. Teritorijas vēsturiskā attīstība

- (1) Laidu pagasts vairākkārt ir mainījis savu nosaukumu un robežas, kā arī administratīvo pakļautību.
- (2) 13.gs. pagasta teritorija ietilpusi kuršu valdnieka Lamekina valstī – Bandavā.² Vissenāk (1253. g.) rakstos pieminētās vietas ir Valtaiķi (*Walteten*), Sermīte (*Sergemitten*) un Ārzes (*Adsern*). Laidi (*Layden*), Rude (*Rudden*) un Vanga (*Wangen*) senrakstos minēti 1355. g.
- (3) 13. gs. Valtaiķu novads piederēja Livonijas ordenim, kas 13. gs. beigās – 14. gs. sākumā uzcēla Valtaiķos pili (vēstures avotos pirmo reizi minēta 1338.g.)³.
- (4) 13. gs. beigās pēc līguma par iekaroto teritoriju sadali valtaiķus ieguva Kursas bīskaps.

¹ Pēc pašvaldības informācijas

² Šeit un turpmāk izmantota informācija no Latvijas dabas un pieminekļu aizsardzības biedrības Kuldīgas nodaļas izdevuma „Bandava” 2003.g. septembra numura (autors A. Bērtiņš)

³ Informācija citēta pēc enciklopēdijas „Latvijas pagasti”

- (5) 16. gs. beigās Valtaiķu pili ieņēma un daļēji nopostīja poļu karaspēks. Laidus 1562. gadā bīskaps Magnuss pārdeva Ganekovu dzimtai, 18. gs. sākumā īpašuma tiesības atpirka Liepājas tirgotājs Pordēls.
- (6) 18.gs. beigās sākusies mazo pagastu apvienošana. 1912. g. dokumentos redzams, ka vienā – Valtaiķu – pagstā apvienoti Valtaiķu, Laides, Ēnavas, Rudes un Sermītes pagasti un tas ietilpst Aizputes apriņķī.
- (7) Arī Latvijas Republikas pirmās neatkarības laikā Valtaiķu pagasts ietilpa Aizputes apriņķī.
- (8) 1945. gadā Valtaiķu pagastā izveidoja Valtaiķu un Rudu ciemu (ciema padomes), bet pagastu 1949. gadā likvidēja.
- (9) 1954. gadā no abiem ciemiem izveidoja Laides ciemu, 1965. gadā tam pievienoja daļu Induļu ciema, 1977. gadā – daļu Turlavas ciema (abi šie ciemi pirms tam ietilpa bij. Turlavas pagasta teritorijā).
- (10) 1962.g. Laidu ciemu pievienoja Kuldīgas rajonam.
- (11) 1990. gadā Laides ciema robežās izveidoja Laidu pagastu.

2.2.2. Plānošanas situācija

- (1) Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi ir balstīti uz 2002. gadā izstrādātā plānojuma analīzi un aktualizāciju.
- (2) Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādē ievērotas Laidu pagasta teritorijas attīstības programmas nostādnes.
- (3) Paskaidrojuma rakstā tiek aktualizēts un papildināts teritorijas pašreizējās izmantošanas – zemes lietojuma mērķu un zemes īpašuma struktūras, satiksmes infrastruktūras un dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma apraksts. Paskaidrojuma rakstā tiek precizēti un paskaidroti plānojuma risinājumi.

2.3. Teritorijas dabas apstākļu raksturojums

- (1) Laidu pagasts atrodas Rietumkursas augstienes Bandavas paugurainē, A mala – Pieventas līdzenumā.
- (2) Bandavas pauguraines virsu veido 25 – 40 m augstas paugurgrēdu joslas, ko atdala pazeminājumi ar lēzeniem un vidēji viļņotiem līdzenumiem. D daļā izceļas Valtaiķu pauguru masīvs,

augstums Sermītes un Valtaiķu apkaimē sasniedz 11 m virs jūras līmeņa. Teritorijas augstākā vieta – Baložkalns (120 m v.j.l.) – ir viens no augstākajiem Rietumkursas augstienes pauguriem un atrodas uz vienas ass ar Krievukalnu un Vārdupes kalnu.

- (3) Klimatu iespaido Baltijas jūra un vairošie rietumu vēji. Ziemas sākums ir nepastāvīgs, ar biežiem atkušņiem. Savukārt pavasaris un vasaras sākums ir vēss, ar ilgstošiem sausuma periodiem. Veģetācijas periods iesākas agri, ilgums 195 - 200 dienas. Samērā lielais nokrišņu daudzums un augsnes mehāniskais sastāvs (smilšmāls un mālsmilts) ir par pamatu tam, ka izveidojušās velēnu vidēji un dziļi podzolētās augsnes, bet līdzienākajās daļās - vāji podzolētās un kultūraugsnes. Augšņu tipos ir ļoti lielas atšķirības - sākot no smilts stipri podzolētām augsnēm, līdz pat kultūraugsnēm. Kā galveno augsnes tipu var uzskatīt mālsmilts velēnu vidēji podzolētās augsnēs.
- (4) Pagasta teritorijā samērā daudz ir purva augsnes, veidojušās nogāzu ieplakas zemajos zāļu purvos. Šādi purvi pagasta teritorijā ir divi ar kopējo platību - 450 ha, kuros ir veikta meliorācija un ierīkotas kultivētas pļavas. Zemes reformas rezultātā šīs pļavas palikušas praktiski bez saimnieka un aizaug. Iet bojā meliorācijas sistēmas, kas novada augsto gruntsūdeni, kurš šeit ir 0 - 2 m dziļumā. Tā rezultātā ir izveidojušās saldūdens kaļķu iegulas. Bez tam šo purvu tiešā tuvumā artēziskais pazemes ūdens līmenis paceļas tuvu zemes virskārtai. Vangā tas ir 18 m no zemes līmeņa, bet pie Brūveru fermas artēziskais ūdens paceļas ar spiedienu 8 m virs zemes līmeņa un nevajag izmantot sūkņus. Pārējos urbumos ūdens tiek ņemts 60 - 110 m dziļumā.
- (5) Pagasta teritorijā lielākā ir Ēnavas upe, kura iekļauta kopējā meliorācijas sistēmā. Galvenā nozīme ūdens notecē ir nelieliem strautiņiem, uz kuriem izbūvēti zivju dīķi. Pagastā ir dīķi pāri par 45 ha platībā, kuri tiek pludināti un apsaimniekoti.
- (6) Informācija par pagasta ūdenstilpēm (ezeru pases) ir sniegta 1. pielikumā
- (7) Meži aizņem tikai 1/3 no pagasta teritorijas, kas ir mazāk kā rajonā vidēji (47%). Lielāko daļu no Laidu pagastā teritorijā esošajiem mežiem aizņem skujkoki (ap 60%). Dominējošā koku suga ir egle. Pagasta teritorijā ir labas kvalitātes meža augsnes, kas nosaka augstu koksnes pieaugumu.

2.4. Dabas resursi un to izmantošana

2.4.1. Derīgie izrakteņi

- (1) Laidu pagasta derīgo izrakteņu krājumus veido smilts, smilts – grants, māla, saldūdens kaļķiežu un kūdras atradnes (sīkāku informāciju pēc LVĢMA informācijas skatīt 2. pielikuma tabulās)
- (2) Derīgo izrakteņu krājumu izmantošanai ir galvenokārt vietēja nozīme. Smilts tiek izmantota pašvaldības ielu un ceļu remontam.

2.4.2. Lauksaimniecības zemju resursi

- (1) Lauksaimniecībā izmantojamā zeme aizņem vairāk nekā pusi pagasta teritorijas.
- (2) pēc meliorācijas kadastra datiem Laidu pagasta teritorijā ir 4689,0 ha meliorētas zemes. Meliorācijas sistēmas stāvoklis apmierinošs. Valsts nozīmes ūdensnoteku sarakstu skat. 1. tabulā

1. tabula

Valsts nozīmes ūdensnotekas Laidu pagastā:

Nr.p.k.	Valsts ūdensnoteku nosaukums	Piketi	Ūdensnotekas garums, km
1.	Enava	81/50- 153/60	7,21
2.	Dzirnavupe N-2	00/00-36/70 69/60 -89/00	3,6 7 1,94

- (3) Valsts meliorācijas sistēmu ekspluatāciju un uzturēšanu šim nolūkam paredzēto budžeta līdzekļu ietvaros nodrošina Dienvidkurzemes reģionālā lauksaimniecības pārvalde, kā to nosaka Meliorācijas likums.
- (4) Lauksaimniecības zemju vērtība pēdējos gados nav noteikta. Pēc agrākajiem datiem labākās zemes ir Vangā un Ēnavā. Specializācijas: graudkopība, lopkopība. Kultūras: ziemas kvieši, rudzi, rapsis, zālāji. Viena no perspektīvajām nozarēm – augļkopība.

2.4.3. Meža resursi

- (1) Visā pagasta teritorijā meža kopplatība 2150,6 ha⁴.
- (2) Meža iedalījums pēc īpašuma formām ir dažāds, Latvijas valsts meži apsaimnieko ap 1945 ha. Pārējo daļu- zemes īpašnieki, fiziskās personas, kā arī LR zemkopības ministrija un AS Latvijas Finieris. Laidu pagasta teritorijā esošie meži atrodas Valsts meža dienesta Dienvidkurzemes virsmežniecības Skrundas mežniecības pārraudzamajā teritorijā.
- (3) Apmežojamās teritorijas visā pagastā katru gadu ir no 10 - 20 ha. platības.
- (4) Z/s „Lieplejas” un „Zaļzemnieki” nodarbojas ar zāģmateriālu ražošanu.
- (5) Kuldīgas virsmežniecības teritorijā Laidu pagastā uz 01.01.2006. ir izveidoti trīs mikroliegumi :
  - a. mikroliegums Nr.72010 - gravas meža biotops saimniecībā «Ziediņi»
  - b. mikroliegums Nr.72004 - īpaši aizsargājama putnu sugai;
  - c. mikroliegums Nr.72005 - īpaši aizsargājama putnu sugai.
- (6) Veicot visu veidu projektēšanas darbus, jāievēro mikroliegumu teritoriju izvietojums un to aizsardzības prasības. (MK Not.Nr.45. "Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi" , 30.01.2001).

2.5. Dabas un kultūras mantojums

2.5.1. Dabas mantojums

Laidu pagastā ir šādas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas:

- (1) Dabas piemineklis „Laidu „Jaunbrēdiķu” dendroloģiskie stādījumi” (MK 20.03.2001. noteikumi nr. 131 „Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem” 27.pielikums).
- (2) Dabas pieminekļi – dižkoki (koki, kas atbilst MK 22.07.2003. noteikumu Nr. 415 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 2. pielikumā

⁴ pēc pašvaldības informācijas

noteiktajiem parametriem) – skatīt 2. tabulu, detalizēta informācija pielikumā.

2. tabula
Laidu pagasta dižkoki (pēc LVĢMA datiem)

ID	Suga	Atrašanās vieta	Apkārtmērs	Augstums
1582	Parastais osis(Fraxinus excelsior L.)	Rudes parks, parka SW stūrī, dīķa (meteora krātera) N galā	5.2	27
1545	Parastā kļava(Acer platanoides L.)	Rudes parks, 30m N no pils E gala.	3	27
101	Parastā liepa(Tilia cordata Mill.)	Dedži	5.04	27
1560	Parastā liepa(Tilia cordata Mill.)	Rudes parks, parka SW galā, pirms dīķa (meteora krātera)	4.65	23
1533	Āra bērzs(Betula pendula Roth)	Rudes parks, NW malā (dambis N-S virzienā), uz dambja	2.56	26

(3) Laidu pagastā esošo mikroliegumu saraksts sniegts 2.4.3. nodaļā.

2.5.2. Kultūras mantojums

(1) Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstu skatīt 3. tabulā

3. tabula
Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi Laidu pagastā

Valsts aizsardz. Nr.	Pieminekļu vērtības grupa	Pieminekļu vārds	Pieminekļu nosaukums	Atrašanās vieta	Datējums
6359.	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Laidu muižas ansamblis	Laidu muižā	19.gs.

6360.	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Pils	Laidu muižā	19.gs.
6361.	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Pārvaldnieka māja	Laidu muižā	19.gs.
6362.	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Ratnīca – klēts	Laidu muižā	19.gs.
6363.	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Parks	Laidu muižā	19.gs.
6364.	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Valtaiķu luterāņu baznīca	Valtaiķos	1792.g.
1238.	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Valtaiķu viduslaiku pils	pie Pilskalniem	
1239.	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Dižstrautu senkapi (Kapu kalniņš)	Starp Dižstrautiem un bij. Rudes muižu	
1240.	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Sermītes pilskalns	Starp Vecmuižām un Paegliem	

(2) Citi nozīmīgi kultūrvēsturiski objekti⁵:

- a. Pieminekļis 1905. gada upuriem vietā, kur tika nošauti 36 revolucionāri.
- b. Ārlāti”- draudzes skola no 1877. gada līdz 1. pasaules karam. Tajā mācījušies Māteru Juris un Jēkabs Janševskis .
- c. Bijušā Valtaiķu mācītājmuiža. Šeit 1841.gadā notikusi latviešu teātra izrāde.
- d. Rudes muiža ar parku, kurā auga dižliepa, apkārtmērs 6 m. (pēdējā vētrā nolūza)

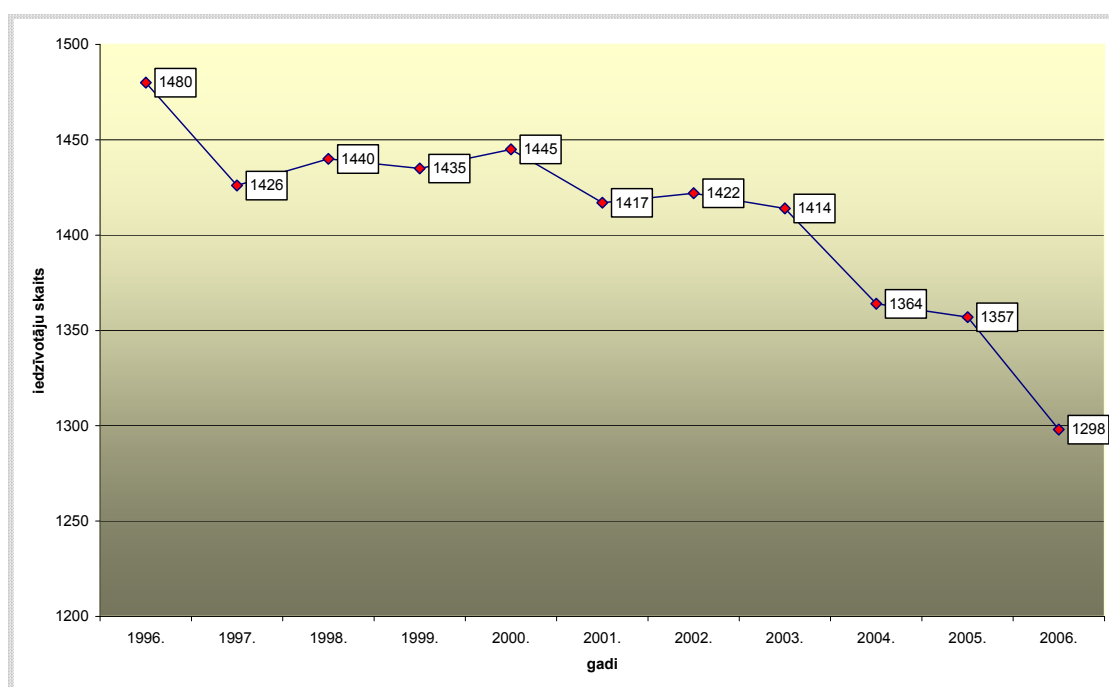
⁵ pēc pašvaldības informācijas

- e. Dumpīšu kapi, kuros apglabāts Lāčplēša kara ordeņa kavalieris Kārlis Ēversons (1893.-1975.)
- f. „, Jaunbrēdiķu „dendrārijs (2,6 ha; noteikts arī kā valsts nozīmes dabas piemineklis).
- g. Ozols (apkārtmērs – 6 m) pie mājas „Pastari”.
- h. Laidu kapi, apglabāts ilggadīgais Baltijas galvenais cenzors Pēterburgā Mārtiņš Remiķis (1845.- 1921.)

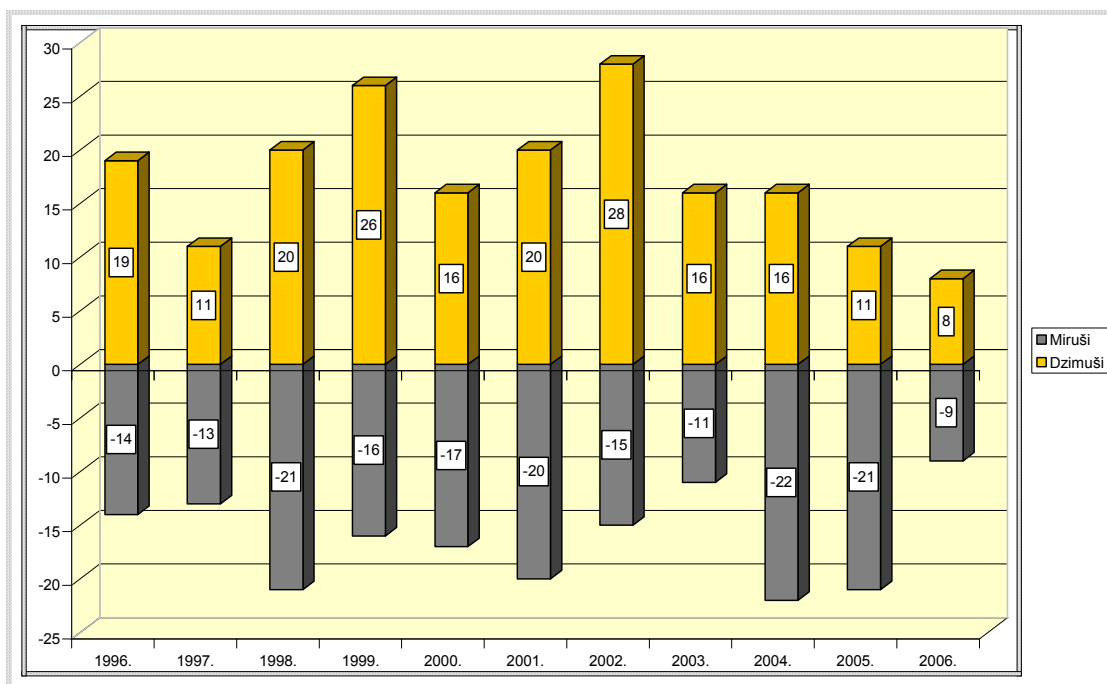
2.6. Iedzīvotāji un apdzīvojuma struktūra

2.6.1. Iedzīvotāji

- (1) Iedzīvotāju skaita dinamikas un demogrāfisko procesu novērtējumā ir izmantota pašvaldības sniegtā informācija.
- (2) Laidu pagastā, pēc pašvaldības sniegtajiem datiem, 2006. gadā bija 1298 iedzīvotāji.
- (3) Laidu pagasta iedzīvotāju skaits pēdējo 10 gadu laikā ir smazinājies vairāk nekā par 1 / 10 – galvenokārt negatīvā migrācijas saldo ietekmē.
- (4) Informācija par iedzīvotāju skaita dinamiku, dabisko un migrācijas kustību sniegta attēlā

1. attēls. Laidu pagasta iedzīvotāju skaita dinamika (pēc pašvaldības datiem)

2. attēls. Laidu pagasta iedzīvotāju dabiskā kustība (pēc pašvaldības datiem)

2.6.2. Apdzīvojuma struktūra

- (1) Teritorija ar policentrisku struktūru . Pagastā divas lielākas apdzīvotas vietas Laidi (241 iedzīvotāji) un Sermīte (211 iedzīvotāji), kā arī divi relatīvi nozīmīgi ciemi – Valtaiķi (98 iedzīvotāji) un Vanga (55iedzīvotāji). Nevienā no apdzīvotām vietām iedzīvotāju īpatsvars nepārsniedz 30% no pagasta iedzīvotāju kopskaita. Laidi (bijušais muižas un kolhoza centrs) dominē pagasta A daļā, centrtriece uz Skrundu. Sermīte atrodas pie pagasta R robežas, teritoriāli tuvināta Kazdangai un Aizputei. Valtaiķi atrodas aptuveni pusceļā starp Skrundu un Aizputi. Ap 40% iedzīvotāju ir viensētās, to blīvums ir augstāks par rajona vidējo rādītāju. Maz apdzīvota josla pagasta A daļā, kas robežojas ar Raņķu pagastu un Skrundas lauku teritoriju.
- (2) Laidu centrā atrodas pagasta padome, Laidu pamatskola, degvielas uzpildes stacija, bibliotēka, kultūras centrs, pasta nodaļa, doktorāts, pasts, divi veikali. Asfaltēts ceļš (8 km) savieno Laidus ar Kuldīgas Skrundas autoceļu, nodrošinot labas satiksmes iespējas ar rajona centru un Skrundu.
- (3) Sermītē atrodas Sermītes pamatskola, pasta nodaļa, bibliotēka, SIA Sermīte kantoris, doktorāts, divi veikali. Asfaltēts ceļš (2 km) savieno šo teritorijas daļu ar Skrundas – Aizputes autoceļu,

nodrošinot labas transporta iespējas ar Aizputes pilsētu un Skrundu.

- (4) Valtaiķi atrodas pagasta dienvidu daļā, Skrundas- Aizputes ceļa malā. Valtaiķos atrodas veikals, keramikas darbnīca. Šī pagasta daļa slavēta ar Valtaiķu luterāņu baznīcu, un ir nozīmīgs tūrisma apskates objekts pagasta teritorijā.
- (5) Vangas iedzīvotāji salīdzinot ar pārējiem pagasta iedzīvotājiem ir vismazāk nodrošināti ar sociālajiem pakalpojumiem. Šeit atrodas pasta nodaļa, bibliotēka un veikals. Vanga nomaļus no saimnieciskās dzīves palika septiņdesmito gadu sākumā kolhozu apvienošanās rezultātā.

2.6.3. Mājoklis

- (1) Pagastā ir 14 daudzdzīvokļu mājas ar 198 dzīvokļiem.
- (2) Laidos viena 18 dzīvokļu māja; divas -12dzīvokļu; divas 8-dzīvokļu mājas.
- (3) Sermītē divas 24 dzīvokļu; viena 18 dzīvokļu; viena 12 dzīvokļu un viena 8 dzīvokļu māja.
- (4) Vangā divas 8 dzīvokļu un Valtaiķos divas 8-dzīvokļu mājas.
- (5) 12 no tām apsaimnieko pašvaldība, divas paši iedzīvotāji. 81 dzīvoklis ir privatizēti vai iet uz privatizāciju. 9 neizīrēti pašvaldības dzīvokļi .
- (6) 13 mājas ir aprīkotas ar ūdensvadu un kanalizāciju. Nevienā mājā nav centralizēta siltumapgāde un gāzes padeve.

2.7. Sociālā infrastruktūra

Izglītības infrastruktūra.

- (1) Laidu pagastā darbojas 2 pamatskolas – Laidu pamatskola un Sermītes pamatskola.
- (2) Skolās notiek piecgadīgo un sešgadīgo bērnu sagatavošana skolai. Abās skolās ir organizētas rotaļu grupas bērniem vecumā no 2 – 4 gadiem.
- (3) Laidu pamatskolā 2006./97.m.g. mācās 100 skolēni un pirmsskolas vecuma grupā ir 32 bērni. Īpašas problēmas skolas darbībā rada Laidu skolas ēku stāvoklis. Skola izvietota Laidu pilī, kas ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, ēkas nolietojums novērtēts par 91% . Nepieciešamo kapitālo remontu

un rekonstrukcijas darbus nav iespējams veikt pagasta, pašvaldības pašreizējā budžeta ietvaros.

- (4) Jauna pamatskola ir Sermītē, atvērta 1988. gadā. 2006./07.m.g. skolā mācās 78 skolēni un pirmsskolas grupu apmeklē 29 pirmsskolas vecuma bērni.
- (5) Neskatoties uz to, ka pagastā ir divas pamatskolas, optimāls ceļu tīkls, pagasta padomes atbalsts skolēnu pārvadāšanai un brīvpusdienām, daļa skolas vecuma bērnu mācās apkārtējo pagastu skolās.

Kultūras infrastruktūra.

- (6) Laidu pagastā nav kultūras nams. Kultūras pasākumu organizēšanai tiek izmantota zāle bijušajās bērnudārza telpās. Lielāki pasākumi tiek rīkoti Laidu pamatskolas sporta zālē, kurā ir skatuve. Laidu pils parkā un Sermītē ir brīvdabas estrādes. Pagastā strādā kultūras darba organizators.
- (7) Tiek rīkoti un atzīmēti Valsts svētki un gadskārtu svētki, rīkoti dažādi izklaides pasākumi. Pagastā darbojas teātra pulciņš, pensionāru padome, interešu grupa.
- (8) Pagastā ir trīs bibliotēkas. Laidos, Sermītē un Vangā. Reizi mēnesī Sermītes bibliotēkā apmeklē Valtaiķus, kur cilvēkiem ir iespējas apmainīt grāmatas. 2006.gadā Laidu bibliotēkā bija 277, Sermītes bibliotēkā 218, Vangas bibliotēkā 50 apmeklētāju.
- (9) Visās bibliotēkās ir pieejami interneta pakalpojumi.
- (10) Laidu bibliotēkā veikts kosmētiskais remonts, iegādāti jauni galdi un krēsli.

Sporta infrastruktūra.

- (11) Laidu pagastā ir divi sporta stadioni, kuri atrodas Sermītē un Laidos. Sporta stadionu stāvoklis ir apmierinošs. Laidos pie skolas ir sporta zāle .
- (12) Sermītē nepieciešams izveidot sporta zāli, kas būtu vajadzīga arī kultūras pasākumu rīkošanai. Ir uzsākta sporta zāles tehniskā projekta izstrāde, finansējums iecerēts no VIP un kredīta.

Veselības aizsardzības un sociālās aprūpes infrastruktūra.

- (13) Laidu pagastā darbojas Sermītes doktorāts ar diviem medicīniskās palīdzības punktiem Sermītē un Laidos. 2007. gadā Sermītes doktorāta telpās ir veikts remonts. Abos medicīniskās aprūpes punktos ir pieejami

- (14) „Zaļās aptiekas” filiāles pakalpojumi. Doktorātā strādā divi ģimenes ārsti, ārsta palīdzē un divas bērnu patronāžas mājas. Lai nodrošinātu mājas vizītes, doktorātam iegādāta jauna vieglā automašīna.
- (15) Ar sociālās palīdzības jautājumu risināšanu pagastā nodarbojas Sociālais dienests. Sociālajā dienestā darbojas Sociālā dienesta vadītājs, sociālais darbinieks, Sociālā darbinieka palīgs.
- (16) Pagastā tiek organizēta aprūpe mājās, ir viens sociālais aprūpētājs, kurš aprūpē piecus vientuļos pensionārus. Tā ir ES finansēta darba vieta. Vēl slēgti divi atsevišķi darba līgumi par diviem aprūpējamiem.

2.8. Tehniskā infrastruktūra

2.8.1. Satiksmes infrastruktūra

- (1) Laidu pagasta teritoriju šķērso viens pirmās šķiras valsts autoceļš un 5 otrās šķiras valsts autoceļi (ceļu sarakstu ar ceļa zemes nodalījuma joslu un aizsargjoslu (aizsargjoslu skaita uz katru pusi no ceļa ass) skatīt tabulā).

3. tabula
Valsts autoceļi Laidu pagastā

Valsts autoceļa Nr. un nosaukums	Autoceļa aizsargjosla (no ceļa ass līnijas uz katru pusi)	Autoceļa zemes nodalījuma josla
P 117 „Skrunda - Aizpute”	60 metri	22 metri
V1266 „Ķikuri-Rude”	30 metri	19 metri
/1272 JLaidi - Atmatas”	30 metri	19 metri
V1273 „Sieksāte-Laidi”	30 metri	19 metri
V1295 „Turlava - Valtaiķi - Kalvene - Embūte”	30 metri	19 metri
V1296 „Snēpele - Kazdanga”	30 metri	19 metri

(2) Pašvaldības autoceļi pēc to nozīmīguma ir sadalīti 4 grupās (kopsavilkumu skatīt tabulā, detalizētu informāciju – pielikumā):

“A” grupas pašvaldības autoceļi - nodrošina satiksmi starp apdzīvotajām vietām vai savieno apdzīvotās vietas ar augstākas nozīmes autoceļu tīklu.

“B” grupas pašvaldības autoceļi - nodrošina piebraukšanu ne mazāk kā 3 viensētām vai zemnieku saimniecībām, kurās patstāvīgi visu gadu dzīvo cilvēki.

“C” grupas pašvaldības autoceļi - nodrošina piebraukšanu pie īpašumiem, kuros cilvēki patstāvīgi nedzīvo vai kas nodrošina piebraukšanu pie mazāk kā 3 viensētām vai zemnieku saimniecībām.

“D” grupa –pašvaldības ielas.

3. tabula

Laidu pagasta pašvaldības autoceļu garumu un segumu kopsavilkums

	Garums km	Segums		
		grants	asfalts	grunts
Autoceļi kopā	82,61	53,65	13,08	15,88
t.sk. "A" grupas autoceļi	6,41	1,12	5,29	-
t.sk. "B" grupas autoceļi	41,13	40,73	0,09	0,31
t.sk. "C" grupas autoceļi	23,22	7,48	0,17	15,57
t.sk. "D" grupas autoceļi	11,85	4,32	7,53	-

(3) Detalizēta informācija par pašvaldības autoceļiem ir sniegta 4. pielikumā

(4) Pagastā nav apmierinoša sabiedriskā transporta kustība.

(5) Pagasta autobuss veic skolēnu pārvadājumus nokļūšanai skolā un mājās no skolas, apkalpojot abas skolas no visiem

apdzīvotajiem centriem, kā arī trīs reizes nedēļā kursē pa maršrutu Laidi- Sermīte- Valtaīķi- Skrunda un atpakaļ.

2.8.2. Inženierinfrastruktūra

Ūdensapgāde un kanalizācijas saimniecība.

- (1) Centralizētā ūdensapgāde un kanalizācijas sistēmas darbojas lielākajos pagasta ciemos: Laidos, Sermītē, Vangā, un Valtaīķos.
- (2) Par visiem artēziskajiem urbumiem atbildīga ir pašvaldība. Ūdensvada kopgarums 10675m . Centralizēto ūdensvadu izmanto 517 iedzīvotāji; 40% iedzīvotāji izmanto gruntsūdeņu akas.
- (3) Laidos ir 2 artēziskie urbumi.
  - a. Artēziskā aka Nr.1 ierīkota 1969.gadā dziļums 120 m. debits 0,4 maksimālais – 4,5. Ir aizsargjosla 10 m , kas atbilst normatīvajām prasībām. Ūdens padeve regulāra.
  - b. Artēziskā aka Nr.2 ierīkota 1969.gadā dziļums 120 m debits 0,41, maksimālais- 4,5. Nav aizsargjosla. Ūdens padeve nevienmērīga (veic rezerves funkcijas.).
- (4) Sermītē ir 2 artēziskie urbumi.
  - a. Artēziskā aka Nr.1 ierīkota 1978.gadā dziļums 145 m. Īpatnējais debits 1.0, maksimālais –7,0. . Ir aizsargjosla 10 m , kas atbilst normatīvajām prasībām. Ūdens padeve regulāra.
  - b. Artēziskā aka Nr.2 ierīkota 1970.gadā dziļums 90 m. Īpatnējais debits 0,4, maksimālais debits –3,0 . Ir aizsargjosla 10 m , kas atbilst normatīvajām. Ūdens padeve nevienmērīga (veic rezerves funkcijas.).
- (5) Valtaīķos 1 artēziskie urbums – artēziskā aka ierīkots 1987.gadā dziļums 160 m ., Īpatnējais debits 0,8; maksimālais pieļaujamais debits 6,2 ; Ir aizsargjosla 10 m , kas atbilst normatīvajām prasībām. Ūdens padeve regulāra.
- (6) Vangā 1 artēziskais urbums – artēziskā aka ierīkota 1971.gadā dziļums 65 m , Īpatnējais debits 1,12 maksimālais pieļaujamais debits 5,2 ; Ir aizsargjosla 10 m , kas atbilst normatīvajām prasībām. Ūdens padeve regulāra.
- (7) Ņemot vērā ūdensapgādes sistēmas ekspluatācijas ilgumu un to, ka šajos gados nav veikts kapitālie rekonstrukcijas darbi, var secināt, ka kopējais sistēmas stāvoklis ir slikts, un lai nodrošinātu

pagasta iedzīvotājus ar kvalitatīvu dzeramo ūdeni un samazinātu ekspluatācijas izmaksas un ūdens zudumus avārijas dēļ, ir nepieciešama ūdensapgādes sistēmas modernizācija un rekonstrukcija un attīrīšanas stacijas ierīkošana. Visos pagasta artēziskajos urbumos jāveic urbuma skalošana, noslēgumarmatūras nomaiņa, akas galvas daļas pacelšana, krāsošana un atjaunošana, siltinātas lūkas uzstādīšana, jauna atbilstoša ražības dziļuma sūkņa uzstādīšana, elektroapgādes atjaunošana un iežogojuma atjaunošana.

- (8) Visās apdzīvotās vietās sadzīves notekūdeņi tiek savākti pa pašteces kolektoriem. Laidos un Sermītē ir NAI - BIO 100, bet Valtaiķos un Vangā ir NAI - septiķi. Pēc pagasta datiem kanalizācijas tīklu stāvoklis ir apmierinošs. To kopējais garums ir 4568m. Centralizēto kanalizācijas sistēmu izmanto ap 514 iedzīvotāji.
- (9) Notekūdeņu raksturlielumi - gadā ap 24819,50 m³.
- (10) No decentralizētajām notekūdeņu novades sistēmām (krājtvertnēm) paredzēts notekūdeņus savākt un aizvest uz centralizētajām NAI.

Sadzīves atkritumi.

- (11) Atkritumu savākšanai pašvaldība slēdz līgumu ar „EKO Kurzeme”, kura savukārt slēdz līgumus ar iedzīvotājiem par sadzīves atkritumu savākšanu un izvešanu.

Siltumapgāde.

- (12) Pagastā siltumapgāde nav centralizēta. Visās daudzdzīvokļu mājās ierīkotas autonomās apkures, pārsvarā katrā dzīvoklī.

Gāzes apgāde.

- (13) Gāzi izmanto tikai māsaimniecību vajadzībām balonos.
- (14) Netiek plānota centralizēta gāzes apgāde, tās izveidošanas iespējas nosakāmas kā turpmākās plānošanas uzdevums

Elektroapgāde.

- (15) Laidu pagasta elektroapgādi nodrošina AS "Sadales tīkls" Rietumu reģiona Kuldīgas iecirknis.

Telekomunikācijas.

- (16) Sermītē un Laidos ir fiksētais tīkls. Ciparu tīkls ir Valtaiķos un Vangā. Teritorijas noklājums- Lattelekom, LMT, TELE2. Sakaru kvalitāte nav apmierinoša.

- (17) Lattelekom abonementu skaits samazinās, jo pieaug mobilo sakaru pieslēgumi. Pagasta teritorijā nav neviena mobilo sakaru torņa.

2.9. Vides infrastruktūra un riska objekti

2.9.1. Vide un ūdenssaimniecība

- (1) Laidu pagastā dzeramo ūdeni no centralizētās ūdens apgādes sistēmas izmanto aptuveni 635 pagasta iedzīvotāju. Bez dzeramo ūdeni izmanto arī Laidu un Sermītes pamatskolas, pagasta teritorijā atrodošie veikali, SIA „Sermīte” lopu kūts vajadzībām un privāto kūtiņu īpašnieki. Kopējais ūdens patēriņš 2006.gadā bija 75541 m³. 2007. gada 1. pusgadā ūdens patēriņš sasniedzis 38580 m³, kas liecina, ka ūdens patēriņa pieaugums 2007. gadā būs niecīgs.
- (2) Laidu pagasta dzeramā ūdens ieguves vietās apstrāde pirms padošanas tīklā netiek veikta. 2007. gada dzeramā ūdens kārtējā monitoringa ietvaros tika veiktas ūdens paraugu analīzes, kā rezultātā tika noskaidrots, ka Laidos, Sermītē un Valtaiķos ūdens kvalitatīvais rādītājs – dzelzs neatbilst Ministru kabineta noteikumos noteiktajām normām. Vangas, Valtaiķu un Sermītes ciematos dzeramajam ūdenim ir piemērotas atkāpes no normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.
- (3) Laidu un Sermītes ciematos darbojas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas BIO -100 ar darba tilpumu 100 m³. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvjos, kas tālāk notekūdeņus novada- Laidos – Ēnavas upē, Sermītē – Skaldas upē.
- (4) Informācija par ūdens izmantošanu Laidu pagastā (pēc LVĢMA datu bāzes; ūdens daudzumi : tūkst.m³/gadā)

a. Ūdeņu ņemšana

Kopā ņemtais no dabīgajiem ūdens avotiem	tai skaitā							
	ņemts svaigais ūdens					Lietus ūdeņi	Karjeru ūdeņi	Citi
	Kopā	Vietu skaits	t.sk. izmērīts	Virszemes	Pazemes			
75.550	75.550	4	75.550		75.550			

b. Ūdeņu izmantošana

Ūdens daudzumi : tūkst.m3/gadā				
Kopā	tai skaitā		Atgriezeniskās sistēmās	Ūdeņu zudumi
	ražošanas vajadzībām	komun., sadzīves vajadzībām		
75.550	26.500	49.050		

c. Ūdeņu novadīšana virszemes ūdens objektos

Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Kopā novadītie notekūdeņi	tai skaitā					
		Ar att. norm. tīri	Ar att. norm. netīri	Bez att. norm. tīri	Bez att. norm. netīri	Lietus	Citi
4	49.050	30.206			18.844		

d. Bioloģiskās attīrīšanas iekārtas

Skaits	Jauda (tūkst.m3/dnn)	Notekūdeņu daudzums	Attīrīšanas pakāpe		
			Pirmējā attīrīšana	Otrējā attīrīšana	Biogēnā redukcija
3	0.415	30.206		29.139	

e. Paliekošais piesārņojums - 1. daļa (norādīts vielu daudzums t / gadā)

Notekūdeņu daudzums (t.m3/gadā)		Suspendētās vielas	BSP-5	ĶSP	Naftas produkti	SVAV
Kopā	t.sk. piesārņ. dati					
49.050	30.206	0.50670	0.89110	2.20590		

f. Paliekošais piesārņojums teritoriju griezumā - 2. daļa (norādīts vielu daudzums t / gadā)

Notekūdeņu daudzums pies. dat. t.m3/gadā	Pkop	P-PO4	Nkop	N-NH4	N-NO2	N-NO3
30.206	0.84500	0.13610	1.00720	0.65620		0.16440

- (5) Ūdens lietošanas atļaujas (sīkāku informāciju par ūdens lietošanas atļaujām, t.sk. artēziskajiem urbumiem pēc LVĢMA datiem skatīt 5. pielikumā):
- (6) No decentralizētajām notekūdeņu novades sistēmām (krājvertnēm) paredzēts notekūdeņus savākt un aizvest uz Laidu pagasta centralizētajām NAI.

2.9.2. Potenciāli piesārņotās vietas

LVĢMA datu bāzē iekļautas šādas potenciāli piesārņotās vietas Laidu pagastā (detalizēta informācija 6. pielikumā):

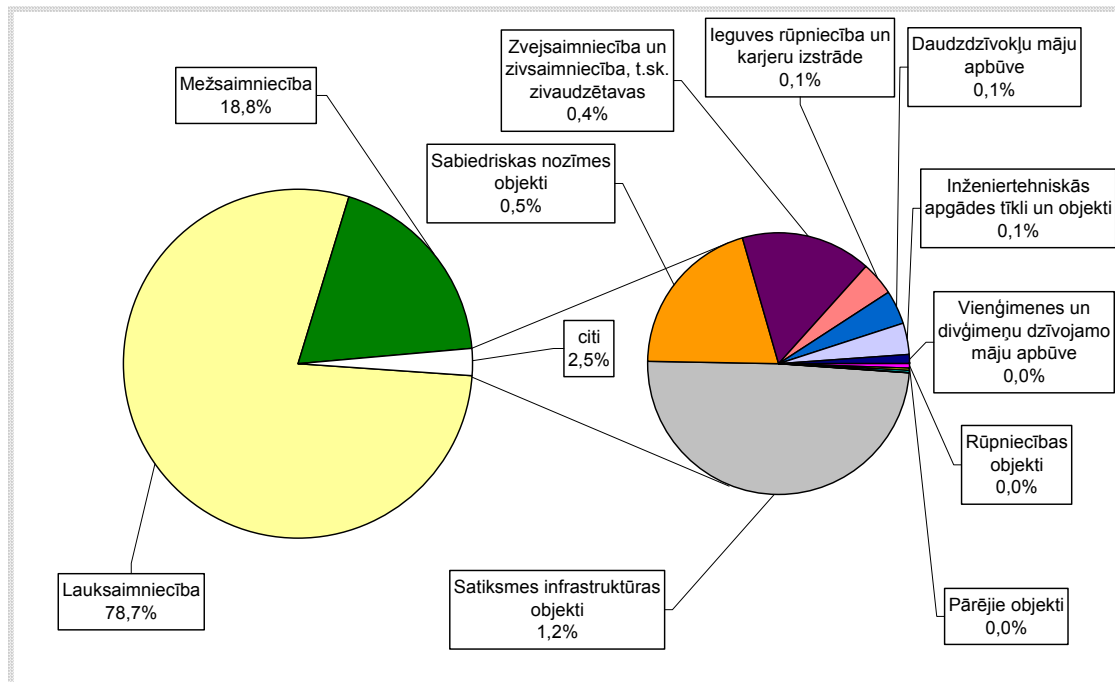
- (1) Minerālmēslu noliktava "Jaunzemji" (potenciāli piesārņota vieta).
- (2) Degvielas uzpildes stacija "Spīdolas" (potenciāli piesārņota vieta).
- (3) Degvielas uzpildes stacija "Lejas" (potenciāli piesārņota vieta).
- (4) Degvielas uzpildes stacija "Valtaiķi" (potenciāli piesārņota vieta).
- (5) Kriņģeļi (vieta nav potenciāli piesārņota).
- (6) Ferma "Straumes" (vieta nav potenciāli piesārņota).
- (7) Ferma "Rūķi" (vieta nav potenciāli piesārņota).
- (8) Ferma "Ādgeri" (vieta nav potenciāli piesārņota).
- (9) "Likmes" (vieta nav potenciāli piesārņota).
- (10) "Zītari" (vieta nav potenciāli piesārņota).
- (11) Nelegāla sadzīves atkritumu izgāzstuve " Rudes muiža" (vieta nav potenciāli piesārņota).
- (12) Sermīte (vieta nav potenciāli piesārņota).
- (13) Sadzīves atkritumu izgāzstuve "Svillas" (vieta nav potenciāli piesārņota).
- (14) Gāzes noliktava "Laidi" (vieta nav potenciāli piesārņota).
- (15) Gāzes noliktava "Sermīte" (vieta nav potenciāli piesārņota).

- (16) Minerālmēslu noliktava Vangās (vieta nav potenciāli piesārņota).
- (17) Minerālmēslu noliktava "Kalēji" (vieta nav potenciāli piesārņota).

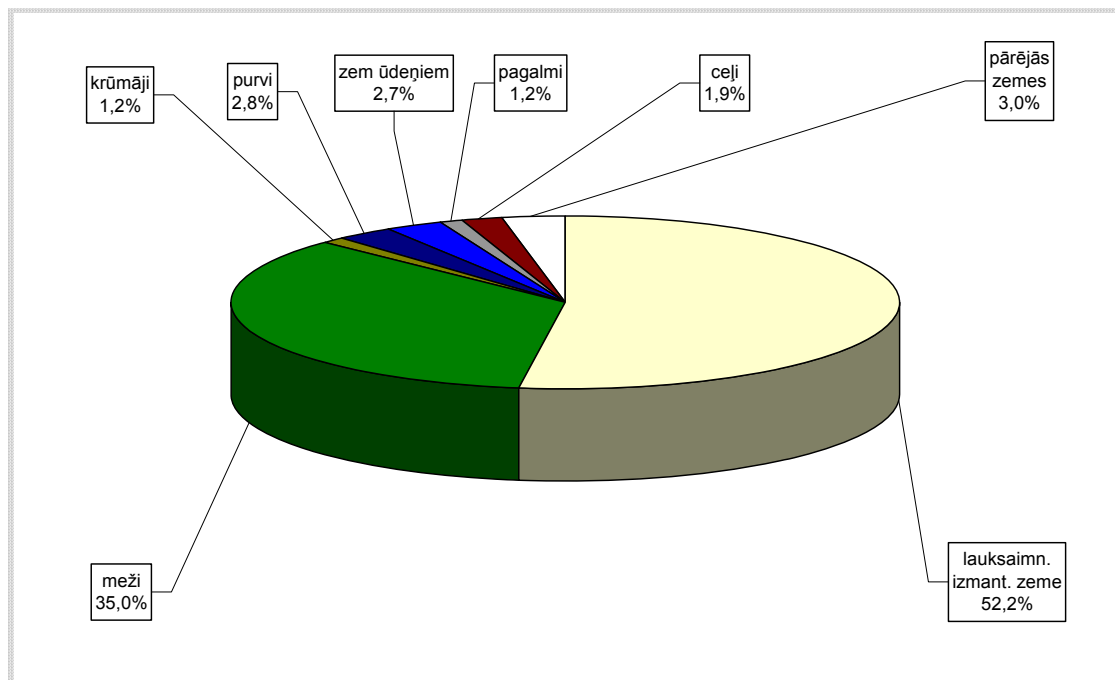

3. TERITORIJAS PAŠREIZĒJĀS IZMANTOŠANAS PĀRSKATS

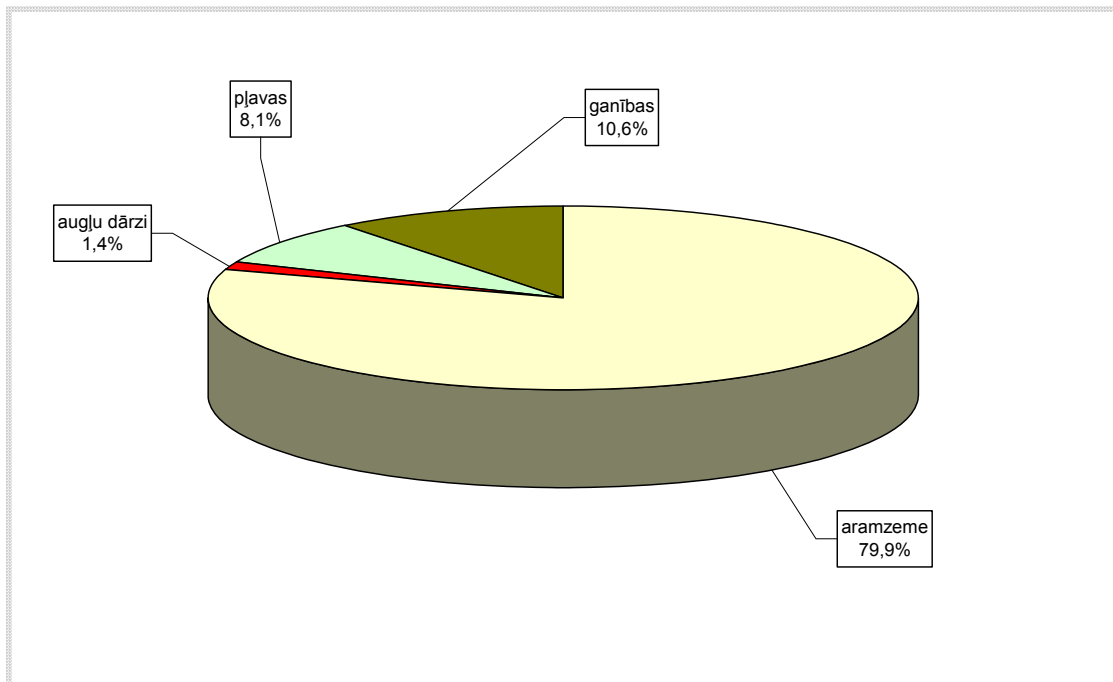
- (1) Pagasta teritorijas zemju sadalījums pēc nekustamā īpašuma lietošanas mērķiem (pēc VZD 2006.g. datiem) parādīts 3. attēlā.
- (2) Laidu pagasta teritorijā pēc nekustamā īpašuma lietošanas mērķiem dominē mežsaimniecības zemes.
- (3) Laidu pagasta teritorijas sadalījums pa zemes lietošanas veidiem parādīts 4. attēlā
- (4) Laidu pagastā dominē lauksaimniecībā izmantojamās zemes.
- (5) Lauksaimniecībā izmantojamo zemju sadalījumā lielākais īpatsvars (ap 80 %) ir aramzemju aizņemtajām platībām (skat. 5. attēlu).
- (6) Vairāk nekā 70% Laidu pagasta lauksaimniecībā izmantojamo zemju ir meliorētas (skat. 6. att.)

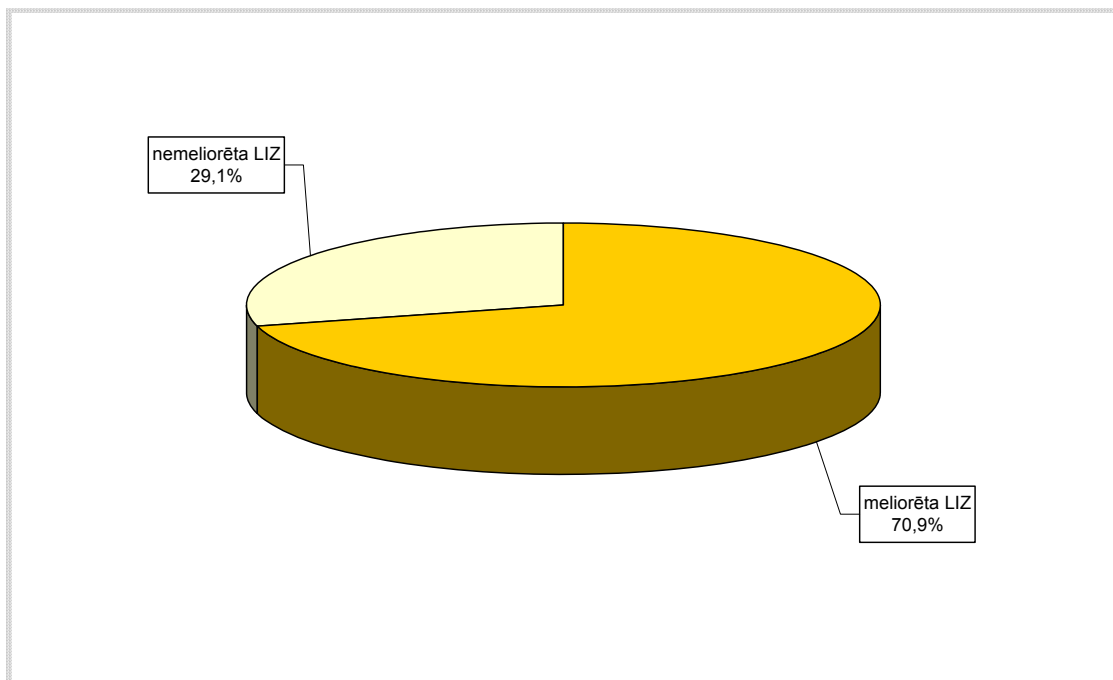
3. attēls. Laidu pagasta teritorijas sadalījums pa nekustāmā īpašuma lietošanas mērķu grupām (pēc VZD 2006. gada datiem)

4. attēls. Laidu pagasta teritorijas sadalījums pa zemes lietošanas veidiem.

5. attēls. Laidu pagasta lauksaimniecības zemju sadalījums pa izmantošanas veidiem.

6. attēls. Laidu pagasta meliorētās un nemeliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemes

4. LAIDU PAGASTA TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS PRIORITĀRIE VIRZIENI UN MĒRĶI

4.1. Laidu pagasta attīstības pamatprincipi

- (1) Laidu pagasta pašvaldība kā attīstības procesu veicinātāja⁶
- (2) Uzņēmējdarbība – pagasta attīstības pamats.
- (3) Iedzīvotāju iesaistīšana.
- (4) Pašvaldības budžeta racionāla izmantošana
- (5) Pašvaldības daļu līdzvērtīga attīstība (ievērojot pagasta policentrisko struktūru un vēsturiskās daļas)

4.2. Laidu pagasta attīstības mērķi

Laidu pagasta attīstības galvenais mērķis - nodrošināt Laidu pagasta līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību, sekmējot uzņēmējdarbības paplašināšanos un iedzīvotāju dzīves līmeņa uzlabošanu, nodrošinot kultūrvides saglabāšanos⁷.

- (1) Nodrošināt vispusīgas un kvalitatīvas pamatizglītības iespējas pagasta teritorijā dzīvojošajiem bērniem atbalstīt iedzīvotāju izglītošanās vēlmes profesionālo izaugsmi un veicināt pašvaldības darbinieku kvalifikācijas līmeņa celšanos.
- (2) Rūpēties par esošā kultūras mantojuma saglabāšanu, veicināt iedzīvotāju veselīga dzīvesveida popularizēšanu, atbalstīt iespēju veidošanos iedzīvotājiem lietderīgi pavadīt brīvo laiku.
- (3) Nodrošināt iedzīvotāju primāro vajadzību apmierināšanu, ja viņi objektīvu apstākļu dēļ to nespēj paši, iesaistīties sociāli mazaizsargāto iedzīvotāju problēmu risināšanā, nodrošināt kvalitatīvu un pēc iespējas daudzveidīgāku sociālo palīdzību, veicināt sociālās palīdzības prasītāju spējas uzņemties atbildību par savu un savu līdzcilvēku dzīvi.
- (4) Reālā bezdarba līmeņa samazināšana
- (5) Uzņēmējdarbības atbalsts

⁶ Sīkāku izklāstu skat. Laidu pagasta teritorijas attīstības programmā

⁷ Attīstības mērķi formulēti pagasta attīstības programmā

- (6) Iedzīvotāju nodrošināšana ar kvalitatīviem komunālajiem pakalpojumiem.
- (7) Nodrošināt efektīvu pašvaldības līdzdalību, optimālu budžeta līdzekļu izlietojumu.

5. TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

5.1. Plānojuma pamatnostādnes

- (1) Laidu pagasta teritorijas plānojuma priekšlikumi izstrādāti saskaņā ar pagasta nākotnes vīziju, lai izmantojot esošos priekšnoteikumus, veicinātu pagasta līdzsvarotu attīstību.
- (2) Laidu pagasta teritorijas plānojumā noteikta teritorijas perspektīvā izmantošana, ietverot funkcionālo zonējumu (dažādas plānotās un atļautās teritorijas), satiksmes un inženierinfrastruktūras attīstību, dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu, drošības, veselības un higiēnas prasības (t.sk., aizsargjoslas).
- (3) Teritorijas plānojumā noteiktas 4 esošo lielāko apdzīvoto vietu – Laidu, Sermītes, Valtaiku un Vangas – robežas, nodrošinot šo apdzīvoto vietu attīstību un perspektīvo apbūves teritoriju veidošanu.
- (4) Dzīvojamā, sabiedriskā un darījumu iestāžu apbūve tiek koncentrēta galvenokārt ciemos.
- (5) Ražošanas un tehniskās apbūves attīstībai tiek rezervētas teritorijas galvenokārt ciemos, kā arī esošo fermu kompleksos lauku teritorijā.
- (6) Pagasta teritorijā ārpus ciemiem galvenie izmantošanas veidi ir lauksaimnieciskā ražošana, mežsaimnieciskā darbība, iedzīvotāju atpūta, tūrisms un ekoloģisko un ainavisko vērtību aizsardzība. Tiek pieļauts viensētu un skrajciemu tipa dzīvojamās apbūves, ražošanas un tehniskās apbūves objektu izvietojums, ja tas nav pretrunā ar lauku vides saglabāšanas, kultūras mantojuma un dabas aizsardzības interesēm.

5.2. Perspektīvā teritorijas izmantošana

5.2.1. Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas

- (1) Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas Laidu pagasta plānojumā tiek noteiktas, lai atbilstoši nākotnes vīzijai nodrošinātu lauksaimnieciskās ražošanas saglabāšanu un attīstību, lauku darbības dažādošanu un lauku vidi. Atbilstoši šiem mērķiem tiek veidoti lauksaimniecisko teritoriju izmantošanas un apbūves noteikumi.

- (2) Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas noteiktas atbilstoši pašreizējai situācijai, ietverot zālāju teritorijas un piemājas dārzus.
- (3) Lauksaimniecības zemju kopējā platība plānojumā tiek samazināta, nelielu daļu no pašreizējām zemēm paredzot ciemu apbūves attīstībai, rekreācijas un atpūtas objektiem vai transformācijai meža zemēs.
- (4) Pagasta plānojumā tiek izdalītas meliorētās lauksaimniecības teritorijas un nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritorijas, lai nodrošinātu vērtīgāko zemju saglabāšanu, piemērojot tām zemes transformācijas un zemesgabalu dalīšanas ierobežojumus.
- (5) Pagasta plānojumā izdalītas ainaviski vērtīgās lauksaimniecības zemes, lai sekmētu teritorijai raksturīgo vērtīgo agroainavu saglabāšanu.
- (6) Parējās lauksaimniecības zemes, izdalītas pēc esošās situācijas teritorijās, kur netiek plānota cita veida attīstība.

5.2.2. Mežsaimniecībā izmantojamā teritorija

- (1) Mežsaimniecībā izmantojamā teritorija pagasta teritorijas plānojumā noteikta, lai nodrošinātu ilgtspējīgu meža resursu izmantošanu un saglabāšanu.
- (2) Mežsaimniecībā izmantojamās teritorijas noteiktas atbilstoši pašreizējai situācijai un tajās iekļautas vairākas perspektīvās (apmežojamās) teritorijas (skat. informāciju pārskatā par teritorijas plānojuma izstrādi). Teritorijas plānojums neaizliedz citu lauksaimniecības teritoriju apmežošanu gadījumā, ja to pieļauj teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, citi normatīvie akti un tā tiek saskaņota likumdošanā noteiktā kārtībā un to akceptē pagasta padome.
- (3) Teritorijas plānojumā noteikta mežsaimniecībā izmantojamās teritorijas izmantošana gan koksnes resursu izmantošanai un aizsardzībai, gan rekreācijai, gan dabas vērtību aizsardzībai, gan meža infrastruktūras izveidošanai un uzturēšanai.
- (4) Aizsargājamās mežu platības nosakāmas un aizsargājamās normatīvo aktu noteiktajā kārtībā.

5.2.3. Ūdenssaimniecībā izmantojamās teritorijas

Ūdenssaimniecībā izmantojamās teritorijas pagasta teritorijas plānojumā izdalītas pēc esošās situācijas (skatīt 2.3.5. nodaļu)

5.2.4. Ģimeņu māju dzīvojamās apbūves teritorija

- (1) Ģimeņu māju dzīvojamās apbūves teritorija teritorijas plānojumā noteikta, lai atbilstoši pagasta attīstības stratēģijai sekmētu labvēlīgas dzīves vides veidošanu un iedzīvotāju nodrošinājumu ar mājokli.
- (2) Ģimeņu māju dzīvojamās apbūves teritorija noteikta pēc esošās situācijas ciemos.
- (3) Perspektīvās ģimeņu māju dzīvojamās apbūve tiek plānota teritorijās, kur tā turpina uzsākto apbūvi, ir nodrošināma ar nepieciešamajām inženierkomunikācijām un neapdraud kultūras un dabas mantojuma aizsardzības prasības un ainavisko vērtējumu.

5.2.5. Daudzdzīvokļu māju dzīvojamās apbūves teritorija

- (1) Daudzdzīvokļu māju dzīvojamās apbūves teritorijas pagasta plānojumā noteiktas atbilstoši esošajai situācijai.
- (2) Jaunu daudzdzīvokļu ēku apbūves teritoriju veidošana netiek plānota.

5.2.6. Sabiedrisko un darījumu iestāžu apbūves teritorijas

- (1) Sabiedrisko un darījumu iestāžu apbūves teritorijas pagasta plānojumā tiek noteiktas, lai sekmētu sabiedrisko un privāto pakalpojumu pieejamību pagasta iedzīvotājiem, kā arī attīstības vīzijā noteikto uzņēmējdarbības attīstību.
- (2) Sabiedrisko un darījumu iestāžu apbūves teritorijas noteiktas pēc pašreizējās situācijas, lai veicinātu sociālās infrastruktūras attīstību un sekmētu apkalpes objektu izvietojuma iespējas.

5.2.7. Jauktas darījumu iestāžu un dzīvojamās apbūves teritorija

---

- (1) Jaukta sabiedrisko, darījumu iestāžu un dzīvojamās apbūves teritorija pagasta plānojumā noteikta, lai nodrošinātu sabiedrisko un privāto pakalpojumu pieejamību pagasta iedzīvotājiem, uzņēmējdarbības attīstību, kā arī sekmētu iedzīvotāju nodrošinājumu ar mājokli un tūrisma attīstību.
- (2) Jaukta sabiedrisko, darījumu iestāžu un dzīvojamās apbūves teritorija pagasta plānojumā noteikta Laidu ciemā.

5.2.8. Ražošanas objektu un tehniskās apbūves teritorijas

- (1) Ražošanas objektu un tehniskās apbūves teritorija plānojumā tiek noteikta, lai nodrošinātu rūpnieciskās un lauksaimnieciskās ražošanas attīstību, tehniskās apkalpes un teritorijas inženierapgādes iespējas.
- (2) Pagasta plānojumā netiek izdalītas lielas teritorijas rezerves; attīstība tiek koncentrēta intensifikācijas un efektīvas izmantošanas virzienā
- (3) Plānojums nosaka, ka apstādījumu aizsargjoslas jāparedz ražošanas un tehniskās apbūves teritoriju robežās.

5.2.9. Satiksmes infrastruktūras teritorijas

- (1) Satiksmes infrastruktūra teritorijas plānojumā noteikta atbilstoši esošajai situācijai (skat.2.8.1. nodaļu)
- (2) Jaunu autoceļu veidošana pagasta plānojumā netiek paredzēta.
- (3) Perspektīvo apbūves teritoriju apkalpojošās ielas jāplāno šo teritoriju detālplānojumu izstrādes ietvaros.

5.2.10. Inženiertehniskās apgādes teritorijas, tīkli un objekti

---

- (1) Inženiertehniskās apgādes apbūves teritorijas pagasta plānojumā tiek noteiktas, lai nodrošinātu valsts, pašvaldības un privāto ūdenssaimniecības un kanalizācijas, siltumapgādes, elektroapgādes un telekomunikāciju vajadzības
- (2) Jaunu inženiertehniskās apgādes teritoriju rezerves netiek izdalītas, jo to attīstības projekti aptver esošās teritorijas, bet lokālie apgādes tīkli un objekti jāprecizē detālplānojumos.

5.2.11. Kapsētu teritorija

- (1) Pagasta plānojumā izdalītas esošās kapsētas.
- (2) Jaunu kapsētu ierīkošanu pagasta plānojums neparedz, jo esošo kapsētu teritorijas rezerve ir pietiekama plānojuma darbības periodam.

6. VADLĪNIJAS TURPMĀKAJAI PLĀNOŠANAI

- (1) Centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas rekonstrukcijas projekti.
- (2) Būvniecībai nelabvēlīgās teritorijas un teritorijas, kurām nepieciešama īpaša inženiertehniska sagatavošana
- (3) Kultūras pieminekļu apsaimniekošanas plāni, kultūras pieminekļu individuālās aizsargjoslas
- (4) Pašvaldības nozīmes kultūrvēsturisko objektu izmantošanas un aizsardzības noteikumi.
- (5) Pagastā dzīvojošo strādājošo un paaugstinātas bīstamības zonā dzīvojošo cilvēku apziņošanas sistēmas izveide avārijas un ārkārtējo situāciju gadījumā.
- (6) Perspektīvais gāzes apgādes plānojums.
- (7) Perspektīvā ugunsdzēsības depo izvietojuma shēma.
- (8) Notekūdeņu dūņu izmantošanas risinājumi.
- (9) Detālplānojumi perspektīvās apbūves teritorijām.